

OBVESTILO LASTNIKOM CERTIFICIRANEGA GOZDA PO SISTEMU PEFC ZA LETO 2018

Spoštovani lastniki certificiranega gozda!

Na trgu lesa stalno narašča povpraševanje po certifikatu PEFC. Praviloma so kupci za certificiran les tudi pripravljeni ponuditi boljšo ceno ali pa lastnikom gozdov uredijo in plačajo stroške izdaje potrdila o vključenosti v regijsko certifikacijo gozdov PEFC. Sedaj lahko certificiran les v Sloveniji po sistemu PEFC ponudi čez 1140 lastnikov gozdov iz nekaj manj kot 290.000 ha gozdov, kar predstavlja 24 % slovenskih gozdov.

Tako kot vsako leto sta z namenom izboljšanja trajnostnega gospodarjenja z gozdovi tudi v letu 2018 Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije kot regijski predstavnik in certifikacijski organ pregledala 43 gozdnih posesti, ki so vključene v RCG PEFC. Pri pregledu dokumentacije, opreme in gozdov je bilo ugotovljeno naslednje:

- Trajnostno gospodarjenje v slovenskih gozdovih se stalno izboljšuje, saj se vsako leto ugotavlja manj neskladij z merili trajnostnega gospodarjenja.
- Pri terenskih pregledih se daje poseben poudarek varnemu delu v gozdu. Veseli smo, da so **lastniki in ostali izvajalci, ki delajo v gozdovih, praviloma ustrezno opremljeni z zaščitno opremo** (gozdarska čelada, rokavice, protivrezne hlače, zaščitni čevlji). Se pa še vedno najdejo delavci v gozdu, ki recimo pri delu ne uporabljajo zaščitne opreme, ki jo jim je priskrbel delodajalec.
- Vsi lastniki gozdov, ki dajejo na trg les in lesne proizvode, morajo od 1. januarja 2017 v skladu z evropsko Uredbo o določitvi obveznosti gospodarskih subjektov voditi t.i. **»Sistem potrebne skrbnosti«**. Sistem potrebne skrbnosti zajema: 1. dostop do informacij (dokumenti in evidence o poseku in prodaji oz. lastni porabi lesa), 2. oceno tveganja, da se na trg daje nezakonito pridobljen les, in 3. ustrezne ukrepe za zmanjšanje tveganja. V ta namen Zavod za gozdove Slovenije (ZGS) k upravni odločbi tudi prilaga *»Evidenčni list o uporabi in prometu z gozdnimi lesnimi sortimenti«*, ki služi kot pripomoček pri vodenju tega sistema. Čeprav opažamo, da lastniki vsako leto bolje obvladujejo administrativne zadeve glede poseka in prodaje lesa, vseeno kar nekaj lastnikov še **nima ustrezno urejene dokumentacije in evidenc glede prodaje in lastne uporabe gozdnih lesnih sortimentov**.
- Prav tako kot pri prejšnjih pregledih smo tudi tokrat ugotovili, da je bilo največ neskladij izpisanih, ker lastniki gozdov, ki sami delajo v svojih gozdovih, v veliki meri ne upoštevajo **zakonskega določila, da mora biti vsak stroj, ki dela v gozdu, opremljen s kompletom za primer izlitja olja**.
- V letu 2018 se je nadaljevala prenamnožitev smrekovih podlubnikov iz leta 2017, zato smo pri pregledih gozdov bili še posebej pozorni na izvajanje ukrepov za zatiranje in preprečitev nadaljnjega širjenja smrekovih podlubnikov. Zelo nas je razveselilo, da so

vsi lastniki gozdov, ki smo jih obiskali, naredili vse, kar jim je bilo s strani ZGS naloženo za sanacijo in preprečitev nadaljnjega širjenja podlubnikov.

- Večina lastnikov gozdov ne sodeluje v postopkih gozdarskega načrtovanja in se ne udeležuje dogodkov povezanih z gozdarstvom, kar je zagotovo eden izmed vzrokov **slabe informiranosti** glede značilnosti njihove gozdne posesti in nasploh glede dogajanja v gozdarstvu. Nekatere podatke o svoji gozdni posesti lahko vsak lastnik pogleda na spletni aplikaciji ZGS **Pregledovalnik podatkov o gozdovih** (<http://prostor.zgs.gov.si/pregledovalnik/>). Izpis nekaterih podatkov je možen tudi za posamezno gozdno parcelo. Na spletnem pregledovalniku si lahko ogledamo gozdnogospodarske načrte, opise sestojev z gozdnogojitvenimi smernicami, gozdarsko ureditev prostora, funkcije gozdov, karto gozdnih cest, območja za sanacijo po naravnih ujmah in druge vsebine, ki pripomorejo k izboljšanju gospodarjenja z gozdovi. Kataster gozdnih cest in druge informacije s področja gozdnih prometnic pa ZGS objavlja na spletni aplikaciji **Evidenca gozdnih cest** (<http://zgs.qisportal.si/javno/profile.aspx?id=EGC@ZGS>).

Za vse lastnike gozdov, ki se srečujete s podlubniki, je pomemben **Zakon o dodatnih ukrepih za odpravo posledic škode zaradi prenamnožitve populacije podlubnikov**, ki je bil sprejet v letu 2018 in po katerem je prenamnožitev populacije podlubnikov naravna nesreč. Zakon določa več ukrepov za odpravo posledic škode zaradi prenamnožitve podlubnikov kot so:

- izjema pri odreditvi sanitarne sečnje;
- skrajšanje rokov za izdajo soglasij, dovoljenj in drugih aktov državnih in drugih organov;
- izjeme pri gradnji gozdnih prometnic;
- povračilo stroškov pri zapori državnih cest in občinskih cest zaradi izvedbe varstvenih del;
- možnost zmanjšanja ali odpisa prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje za kmete.

Priporočila za izboljšanje trajnostnega gospodarjenja z gozdovi:

- 1. Za svojo gozdno posest moramo voditi ustrezen sistem potrebne skrbnosti v skladu z Uredbo (EU) št. 995/2010 (odločbe ZGS, dobavnice, evidence sečnje in spravila lesa, evidence prodaje lesa, evidence lastne uporabe lesa, ocena tveganja).**
- 2. Ustrezno zaščitno opremo za delo v gozdu je potrebno dosledno uporabljati skladno z navodili proizvajalca.**
- 3. Vsak stroj v gozdu mora biti opremljen z opremo za primer izlitja olj (eko komplet).**
- 4. Na območjih vodnih virov in povsod, kjer se to zahteva v gozdarskih načrtih, se za mazanje verige motorne žage uporablja biološko razgradljivo olje.**
- 5. Svojo posest moramo stalno pregledovati in takoj začeti s sanacijo, če smo opazili pojav gozdnih škodljivcev (podlubniki) in bolezni.**
- 6. Vsem gozdnim lastnikom se priporoča vpogled v gozdarske načrte za njihovo gozdno posest, večjim lastnikom pa tudi izdelavo posestnega načrta. Nekatere podatke za svojo gozdno posest lahko dobimo na Pregledovalniku podatkov o gozdovih na spletni strani Zavoda za gozdove Slovenije (<http://prostor.zgs.gov.si/pregledovalnik/>).**
- 8. Lastniki in upravitelji gozdov bi se morali pogosteje udeleževati dogodkov s področja gozdarstva in nadgraditi svoje gozdarsko znanje.**
- 9. Pri najemanju izvajalcev za delo v gozdu je priporočljiva sklenitev ustrezne pisne pogodbe.**

23. 01. 2019

Pooblaščen koordinator za izvajanje
regijske certifikacije gozdov PEFC
Egon Rebec

